

Malbuïça, es quedés en *Malbuja*. Potser ajudant-hi la influència de parònims pròpiament aràbics, com *malbûsa* 'recoberta' (participi del verb *lbs*) (que cito ja en l'art. del vol. I), o de l'àr. vg.(granadí, marroquí) *bûga* «andas», 'palanqui' (*PAlc.* i *BDLC* XIV, 115, 120).

¹ Casual la paronímia amb *Maubeuge*, petita ciutat del dept. fr. del Nord (que crec d'origen germànic o flamenc, cf. alem. *beugen* / *biegen*).

Malcavaller, V. *Mal-* *Malconsell*, V. *Consell Mal-*
cuinat, V. *Mal-*

MALDÀ, poble del Baix Urgell, a la ratlla de Segarra i de les Garrigues, uns 15 k. a l'O. de Tàrraga; uns 3 k. més a llevant hi ha *Sant Martí de Maldà* que pren nom d'aquell i de l'antic castell dels seus barons.

PRON. *maldà*, oït a Belltall i a St. Martí de Maldà, Casac. 1920; id en les enqs. de 1956 a Belianes i a Preixana (xv, 61ss.) **Genèlisi:** *maldanēns* a Belltall, *maldarēns* a St. Martí de M. Cap escriptor tan ben informat de les coses de Maldà i del castell adjacent, com Rafel de Cortada, baró de Maldà, en constants disputes i regateig amb els maldanencs pels «*olivers del terme*», i el que li produïen: així ho escriu ell en el *Calaix de Sastre*, passim, p.ex., a. 1802 (vol. VI, 17.2).

MENC. ANT. 1150: *Amaudano* (Kehr, *Papsturk.*, p. 326). Z. Rocafort (*GGC*, Lda., 416) troba *Amaldanus* «en antics docs., possiblement d'abans de 1151»; 1150: *Amal-la* (*Est.Univ.Cat.* x, 145, cf. Moll, *AORBB* II, 347); 1154: *Amaldano* (Kehr. o.c. 338). Altre doc. de 1154: *Amal-la* (bis) (Kehr o.c. 342); 1197: Sig. Gualdi de *Amaldano* (*Cart.* de Poblet, p. 57); 1199: Sig. Gerall de *Amallano* (*Cart.* Poblet, p. 55); En les llistes de parròquies vigatanes del S. XII, p.p. Pladevall, el nom figura, nº 191, amb alteracions fonètiques secundàries de la forma assimilada *Amal-là* (que hem registrat en els docs. de 1154, 1197 etc. en les formes *Amanlà*, *Amenlà*, i en el doc. II *Amalà* (ja esmenat com *Amaldà*).¹

Igual en el S. XIII. 1231, en una carta de franqueses que Fra Guillelmus de Cervaria, junt amb l'abat Arnau del mon. de Poblet, atorga als habitants de *Verdú*, figuren entre uns 15 monjos pobletans, «Fra P. de *Amaldans* i Fra Raimundus de *Amaldans*» (Font Rius, *C.d.p.*, § 255). Aquesta forma plural es deu referir al conjunt de Maldà i St. Martí, com dient 'els dos Maldans';² 1253: *Amaldano* (Morera Llauredó, *Tarr. Cristiana* II, § 17); 1359: *Maldà* (*CoDoACA* XI, 40.); 1497: *Maldà* (*BABL* XVII, 44).

ETIM. Aebischer (*Top.* 62) llença l'esponja, limitant-se a dir «c'est un énigme». No n'hi havia per a tant: i s'ho feia massa còmode: però declarant-ho

desesperat, ja no havia de pensar-hi més... Car almenys hauria hagut de suggerir, com s'imposava, un origen personal germànic dins el conjunt de NLL d'aquest ram, que aplegà ell en massa, a tot el territori nostre del Nord, i fins del centre del Principat.

Puix que l'inicial *Amal-* és unànime en les mencions antigues del nom, que, en nombre de més de 15, cobreixen des de la Reconquesta (cf. any 1149, presa de Lleida) fins al S. XIII, i l'escapçament de la *A-* inicial, fatal com era en un NL, no es constata sinó des de 1359. Així, doncs, és inevitable pensar en l'arrel onomàstica *AMAL-*, conspicuament típica de la nació goda.

Començant per l'obra de Jordanes, el gran historiador romà de la gent goda, que dóna la persona de *AMALA* com l'avantpassat de tota la raça dels gots (I, 713 i 169); si bé Först., (col. 88) el declara «heroi fabulós», ja trepitgem terreny ferm perquè reconeix que el NP *Amala* masc. està ben documentat des del S. VII; i, amb declinació forta, *Amal*, des del S. V, llatinitzat com *Amalus* en Cassiodor. Poc més tard consta en diversos *Annales*, com nom d'un llinatge reial, llargament perpetuat entre els ostrogots.

D'altra banda l'arrel germ. *AM-* és ben coneguda: a. al.ant. *emiz* 'constant', i *emzic*, al.mod. *emsig* 'ze-lós, amatent'; l'ostrogòtic *amalae*, *-ai*, seria «strenui» o «infatigables», car hi ha l'altre derivat d'aquesta arrel: escand. ant. *aml* «labor» (Solmsen, *Indogermanischen Eigennamen*, 102); d'aquí també el NP baix-alem. ant. *Amalung*.

I en l'onomàstica catalana medieval també ens consta, almenys, *Amelo* en un document barcelonès de 985 (Mas, *NHBna.* IV, 99) (= *Amala* de Först. 88) I noms compostos com *Amalasunta*, *Amalasinodus* s'hi troben en massa.

Tenim, doncs, fonaments de sobres per creure que en el nostre tipus *AMALDAN* es mantingué un nom gòtic, en boca dels mossàrabs, fins al moment de la Reconquesta: el 1150, l'any següent al de la destrucció de la taifa sarraïna de Lleida; i entre ells un nom germanoide, què podia ser sinó heretat dels visigots? Com que és ben sabut que el gran recull antroponímic de Förstemann (on tanmateix hi ha un total de 52 noms en *Amal-*) és més pobre (incompletíssim) en el branc gòtic del germànic –ben al contrari del fràncic i germànic occidental–, en aquestes condicions no ens pot fer dubtar gens el fet de no trobar-hi l'epònim precís del nom de *Maldà*.

I a falta de Förstemann, els nostres docs. medievals ja ens hi acosten en grau decisiu. Veiem un NP *Amaldo* en un doc. de 984 en el volum inèdit de *Cat.Car.* dedicat al comtat de Manresa i guardat a la *Bibl. de Cat.*; en un de 997 figura *Amaldo*, i en un de 998, en genitiu, *Amaldi*, noms d'eclesiàstics, del Comtat de Besalú, segons comunica l'arxiver Sobrequés a l'I.E.C. (*Rep.Antrop.* p. 105). I un *Amaldo*